

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: I. V., narozený X, státní příslušník X, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupený: JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO: 00007064, pošt. schr. 21/OAM, sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 1. 9. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2024 č. j. OAM-1048/BA-BA07-BA03-PS-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Dne 3. 8. 2024 proběhla kontrola totožnosti žalobce, při níž bylo zjištěno, že se nachází v evidenci nežádoucích osob, a tedy pobývá na území ČR neoprávněně. Žalobce byl proto zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**). Poté dne 9. 8. 2024 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 13. 8. 2024 č. j. OAM-1048/BA-BA07-BA03-PS-2024 podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen **zákon o azylu**) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen ZZC); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 26. 12. 2024.

II.

Žaloba

2. Na úvod žaloby vytýkal žalobce žalovanému nedostatečné zohlednění míry zásahu do svého života. Dle názoru žalobce je napadené rozhodnutí formulováno šablonovým a paušálním způsobem, pročez zasahuje do osobní svobody žalobce, aniž by bylo náležitě odůvodněno, a aniž by bylo vysvětleno, že je tento postup postupem ultima ratio. **Rozhodnutí považoval žalobce za rekapitulaci své pobytové historie, nikoliv však odůvodnění zásahu do své osobní svobody.** Z odůvodnění rozhodnutí se pak toliko stroze podává, že žalovaný pokládá podanou žádost o udělení mezinárodní ochrany za účelový krok žalobce, avšak pokud by tomu tak skutečně bylo, tak by žalovaný takové řízení zamítl, nikoliv předpokládal omezení osobní svobody (resp. vedení účelového řízení o žádosti) až do 11. 12. 2024. Pokud bylo tedy hlavním cílem rozhodnutí odůvodnit zásah do osobní svobody, tak odůvodnění, jaké poskytl žalovaný, shledal žalobce nedostatečným. Závěrem žalobce odkázal na ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a s tím související zásadu proporcionality postupu správních orgánů při zasahování do práv a oprávněných zájmů dotčených osob. Z výše uvedených důvodů považoval žalobce rozhodnutí za nepřezkoumatelné a soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 11. 9. 2024 žalovaný nesouhlasil s žalobou a měl za to, že rozhodl zcela na základě zákona. Shrnul dosavadně zjištěný stav věci a konstatoval, že z jednání žalobce je zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádal opakovaně až po zadržení PČR. Z výpovědi žalobce v rámci správního řízení dle zákona o pobytu cizinců nevyplývalo nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti. Z uvedeného jednání poté žalovaný dovodil snahu žalobce oddálit realizaci správního vyhoštění, neboť kdyby nebyl žalobce zajištěn, nikdy by kroky k podání žádosti neučinil. K obsahu žaloby žalovaný sdělil, že námitky jsou obecného charakteru a nikterak nekonkretizují nezákonnost rozhodnutí. Co se týče odůvodnění nepřistoupení k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu, odkázal žalovaný na odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 2-3, kde se s touto otázkou dostatečně vypořádal. Z výše uvedených důvodů žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

5. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a napadené výroky rozhodnutí správního orgánu přezkoumal v mezích žalobních bodů.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.
7. Ze správního spisu vyplývá, že dne 3. 8. 2024 proběhla kontrola totožnosti žalobce, při níž bylo zjištěno, že se nachází v evidenci nežádoucích osob, a tedy pobývá na území ČR neoprávněně. Dále bylo zjištěno, že bylo žalobci dne 19. 5. 2023 uloženo správní vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu pobývání na území ČR bez platného povolení k pobytu, a to na dobu 1 roku. Do policejního protokolu o podání vysvětlení dne 3. 8. 2024 žalobce mimo jiné sdělil, že naposledy přicestoval do ČR před dvěma měsíci ze Spolkové republiky Německo (dále jen **SRN**), kde byl 10 dní, předtím byl na území ČR od roku 2023. Cestovní doklad naposledy odevzdával na azylu, ale nepamatuje si, zda mu byl vrácen. Na území ČR pobývá u kamaráda, je nezaměstnaný, občas chodí na brigády na stavbách. V ČR má přítelkyni se synem, tito jsou momentálně u rodiny na Ukrajině, zbytek rodiny včetně dalších 2 dětí má ve vlasti. Na dotaz, zda mu v případě návratu do Moldavska hrozí nějaké nebezpečí uvedl, že bude mít problémy s nesplaceným dluhem, ale jinak mu nic jiného nehrozí. Žalobce byl proto zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Dne 9. 8. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR.
8. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „*ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve*“.
9. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené*“.
10. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany*“.
11. První okruh žalobních námitek směřoval vůči aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu na žalobcův případ pro absenci důvodů k takovému postupu. K tomu soud uvádí, že žalobce zajistil dle uvedeného ustanovení proto, že jednak byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v ZZC, a jednak existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost žalobce podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve (žádost podal po několika měsících pobytu na území ČR a po zadržení Policií ČR, ač se v té době pohyboval na území ČR volně). Zákon o azylu obecně k podání žádosti nestanovuje lhůtu, není zde žádná lhůta počítaná od vstupu cizince na území. Stanovuje pouze lhůtu 7 dnů od informování o možnosti podat takovou žádost v zařízení pro zajištění cizinců (§ 3b zákona o azylu). Podání žádosti o mezinárodní ochranu s časovým prodloužením je však typické pro účelové žádosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Věrohodnost žádosti, která není podána bezprostředně po dosažení území státu, kde nehrozí nebezpečí, je nižší. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky NSS ze dne 20. 10. 2005, sp.zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2016, sp.zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „(...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V této souvislosti soud také odkazuje na závěry učiněné v rozsudku NSS ze dne 15. 8. 2008, č. j. 5 Azs 24/2008 – 48, kde se uvádí, že: „V případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová“. Soud dodává, že v napadeném rozhodnutí žalovaný dále rozvedl, z jakých dalších důvodů se domníval, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to konkrétně na straně 3 napadeného rozhodnutí. Mezi těmito důvody uvedl žalovaný zejména rozhodnutí o uložení správního vyhoštění a nelegální pobyt na území ČR, nerespektování uložení správního vyhoštění, výkon výdělečné činnosti bez příslušného pobytového a pracovního oprávnění, záznam v SIS jako osoba se zákazem vstupu na území schengenského prostoru. Z uvedeného žalovaný správně usoudil, že takový přístup nekoresponduje se skutečnou potřebou ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí domáhal. K uvedenému soud dále upozorňuje, že žalobce se pohyboval po území ČR zcela volně, tudíž mohl svou žádost podat kdykoliv dříve. Žalobce, jak sám uvedl, byl rovněž na území SRN, kde mohl o mezinárodní ochranu požádat. Rovněž nutno zdůraznit, že se žalobce absolutně nezajímá o výsledek řízení o své předchozí žádosti, kdy ani neví, v jakém stavu řízení se jeho žádost nachází (rozhodnutí nabylo právní moci dne 29. 1. 2024). Jeho přístup pak ovšem nekoresponduje s jím vyjádřeným názorem o skutečné potřebě ochrany a mezinárodní záštity, jíž se žalobce podanou žádostí v ČR domáhal. Jestliže tedy tak žalobce neučinil dříve, zřejmě nepovažoval jím uváděné důvody v žádosti za natolik palčivé, aby jej přiměly vyhledat pomoc co nejdříve od zjištění rozhodných skutečností. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že v případě žalobce jsou dány významné důvody pro domněnku, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu tak bylo nezbytně nutné.

12. S ohledem na výše uvedené se tak jeví jako zcela lichá i námitka žalobce, jíž vytýká žalovanému obecnost napadeného rozhodnutí. Dikce ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jasně a srozumitelně stanovuje pravidla, při jejichž naplnění může být cizinec zajištěn. Z obsahu předmětného ustanovení rovněž vyplývá, že jeho obsah nedopadá pouze na cizince pobývajících na území ČR nelegálně, nýbrž k těmto okolnostem je nutné přidružit i další okolnosti, jimiž jsou např. podání žádosti o mezinárodní ochranu v ZZC, existence hrozby realizace správního vyhoštění a skutečnost, že žalobce mohl požádat o mezinárodní ochranu dříve. Jelikož veškeré tyto individuální okolnosti a skutečnosti byly v případě žalobce naplněny a zohledněny, nemůže se jednat o obecné rozhodnutí dopadající na každého nelegálně pobývajícího cizince na území ČR, nýbrž na určitou skupinu cizinců, kteří splňují výše uvedené podmínky pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Skutečnost, že rozhodnutí bývají mnohdy velmi podobná, je zapříčiněno podobností skutkového stavu nezbytného pro aplikaci příslušného ustanovení zákona o azylu. S ohledem na uvedené soud neshledal důvodnou námitku žalobce, že napadené rozhodnutí je šablonovité, neboť je zřejmé, že žalovaným byly vzaty v úvahu a zhodnoceny individuální okolnosti týkající se žalobce.
13. Žalobce dále nesouhlasil s postupem žalovaného, který vyloučil aplikaci ustanovení o zvláštních opatřeních dle § 47 zákona o azylu na žalobcův případ. Jak bylo uvedeno výše, v případě žalobce byly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Nezbytností

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

trvat na zajištění žalobce se žalovaný zabýval na str. 3-4 napadeného rozhodnutí, kde jsou uvedeny důvody, z nichž žalovaný dovodil, že by propuštěním žalobce došlo k ohrožení průběhu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a dále se zabýval tím, proč nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Dosavadní chování žalobce (nelegální pobyt na území ČR, výkon výdělečné činnosti bez patřičných povolení, nerespektování uloženého správní vyhoštění, vstup na území SRN v rozporu se zákazem vstupu na území schengenského prostoru) i dle názoru soudu nevylučuje, že by se žalobce nyní, kdy se nachází v obtížné situaci, nepokusil zpřetrhat kontakt se správními orgány, skrývat se na území ČR či jiného státu v schengenském prostoru a tím narušovat řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, eventuálně posléze navazující realizování správního vyhoštění. Primárním pro posouzení splnění důvodnosti zajištění žalobce v tomto případě jsou podmínky uvedené dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Soud se v tomto směru ztotožnil se závěry žalovaného a souhlasí s tím, že dosavadní způsob života žalobce svědčí o nerespektování právního řádu ČR, ale i EU. Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, že žalobce s územím ČR nepojí žádné sociální, kulturní ani rodinné vazby (přítelkyně se synem je na Ukrajině a není známo, zda se navrátí). Rovněž žalobce nemá na území ČR žádný majetek. Rovněž žalobce svévolně vycestoval do SRN, ač má uložený zákaz vstupu na území schengenského prostoru. Z těchto důvodů by skrývání žalobce či jeho útěk do jiného státu byl ulehčen, neboť ho k území ČR nic neváže.

14. Co se týče žalobcem tvrzené nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí, nepovažuje soud tuto námitku za důvodnou, a to především s ohledem na výše uvedené. Z předestřené argumentace se jasně podává, že byly jednak splněny podmínky pro zajištění žalobce a současně nebyly shledány důvody, které by svědčily pro aplikaci zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu, kdy naopak bylo zjištěno, že osoba žalobce a jeho dosavadní chování nepředstavují dostatečnou záruku toho, že se nepokusí řízení o své žádosti o mezinárodní ochranu zdržovat či mařit svým jednáním, když by se i nadále skrýval na území ČR či jiného státu schengenského prostoru.
15. Správní orgán se dále v souladu s ustanovením § 46a odst. 5 zákona o azylu zabýval délkou doby, po kterou bude žalobce zajištěn v ZZC. Ačkoliv byla žádost žalobce ze strany žalovaného považována za účelovou, nemohl žalovaný vyloučit, že bude žádost žalobce posouzena standardně, tj. z hlediska případného naplnění podmínek § 12, § 13, § 14, § 14a i § 14b zákona o azylu. Proto stanovil žalovaný dobu trvání zajištění žalobce v zákonem stanovené lhůtě 140 dnů. Z úvahy žalovaného je zřejmé, že lhůta zajištění žalobce byla stanovena způsobem, který předjímá dobu nutnou pro to, aby nebyl ohrožen průběh řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a mohlo být o žádosti žalobce rozhodnuto. Žalovaný zejména podrobně rozebral jednotlivé kroky a úvahy, které ho vedly ke stanovení délky zajištění, následovně: upřednostnění případů žadatelů omezených na svobodě při rozhodování ve věci mezinárodní ochrany předpokládá ukončení řízení ve lhůtě 90-ti dní, případná lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany je v případech osob umístěných v ZZC bez ohledu na typ rozhodnutí 15 dní, rozhodnutí o přiznání či odmítnutí odkladného účinku žaloby 30 dní, průměrná celková 5denní lhůta na doručování všech dokumentů v rámci soudního řízení. Z odůvodnění délky trvání zajištění je patrná logická úvaha žalovaného, pro kterou bylo k rozhodnutí o stanovení délky doby zajištění žalobce přistoupeno. V případě, kdy bude o žádosti žalobce rozhodnuto dříve, než uplyne doba zajištění žalobce, je žalovaný povinen jej ze zajištění propustit ze zákona. Tuto úvahu považuje soud za dostatečnou a přezkoumatelnou.
16. V této souvislosti soud konstatuje, že v aktuálním případě nebyly shledány důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného jako v případě žalobcem dovolávaného rozhodnutí pod sp. zn. 33 A 25/2024, neboť vady tam vytykané již žalovaný v aktuálně žalobou napadeném rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

odstranil a jeho odůvodnění stanovení délky doby zajištění je již přezkoumatelné a v souladu se zákonem, viz shora.

17. Na základě shora uvedeného lze shrnout, že žalovaný přistoupil k zajištění žalobce za splnění zákonných podmínek, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, a jeho úvahy netrpěly žádnými vnitřními rozpory či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo mezinárodní úmluvy jako všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné. Z uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu zamítl (**výrok I. rozsudku**).

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 26. září 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.